

M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination**April/May-2023 (NEW COURSE)****GROUP-B Educational Management and Organization in Secondary Education
(Elective-1)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં) લખો. (૨૦)
- ૧) શૈક્ષણિક આયોજનનાં વિવિધ પ્રકારો વર્ણવો.
 - ૨) શાળા વ્યવસ્થાપનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
 - ૩) સંસાધનોના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં) લખો. (૧૦)
- ૧) શાળા વિકાસ આયોજન(SDP)નો અર્થ અને અગત્ય વર્ણવો.
 - ૨) નાણાંકીય સંસાધનો ટૂંકમાં વર્ણવો.
 - ૩) સંસાધનોનાં વ્યવસ્થાપનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
- પ્રશ્ન.૨ (બ) નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (૦૫)
- ૧) શૈક્ષણિક આયોજનમાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે?
 - ૨) શાળા વ્યવસ્થાપનનો અર્થ જણાવો.
 - ૩) TLM નાં બે ઉદાહરણ લખો.
 - ૪) SMDCનું પૂરું નામ લખો.
 - ૫) માનવ સંસાધનોમાં કોનો સમાવેશ થાય છે તે જણાવો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન.૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં) લખો. (૨૦)
- ૧) વર્ગવ્યવસ્થાપનની વિવિધ પ્રયુક્તિઓ વર્ણવો.
 - ૨) શિસ્ત અને પ્રેરણાની જાળવણી કરવા માટેની યોજનાઓ રજૂ કરો.
 - ૩) શાળા દેખરેખનો અર્થ, મહત્ત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર જણાવો.
- પ્રશ્ન.૪ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ (પ્રત્યેક જવાબ આશરે ૧૨૫ શબ્દોમાં) લખો. (૧૦)
- ૧) માધ્યમિક કક્ષાએ શાળા દેખરેખ(school monitoring)ના હેતુઓ સ્પષ્ટ કરો.
 - ૨) વર્ગખંડ વાતાવરણ પર અસર કરતા વિવિધ ઘટકો સમજાવો.
 - ૩) વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન.૪ (બ) નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. (૦૫)
- ૧) શાળા દેખરેખ (school monitoring) સાથે જોડાયેલી કોઈ સંસ્થાનું નામ જણાવો.
 - ૨) સંઘર્ષ વ્યવસ્થાપન એટલે શું?
 - ૩) શાળા વિકાસમાં વિદ્યાર્થીઓની ભાગીદારી વધારવાનો ઉપાય લખો.
 - ૪) વર્ગવ્યવસ્થાપનમાં અવરોધક બે પરિબલો લખો.
 - ૫) શાળા દેખરેખના(school monitoring) બે ફાયદાઓ લખો.

ENGLISH VERSION

SECTION-1

- Q.1 Answer any two from following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)**
- 1) Describe the different types of educational planning.
 - 2) Explain the role of teacher in school management.
 - 3) Explain different types of resources.
- Q.2 (A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)**
- 1) Explain the meaning and importance of School Development Planning (SDP).
 - 2) Briefly describe financial resources.
 - 3) State the role of teacher in resource management.
- Q.2 (B) Answer following all questions in very brief. (05)**
- 1) Which things are covered in educational planning?
 - 2) Explain the meaning of school management.
 - 3) Write two examples of TLM.
 - 4) Write the full name of SMDC.
 - 5) Which things are covered in human resources.

SECTION-2

- Q.3 Answer any two from following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)**
- 1) Describe various techniques of classroom management.
 - 2) Introduce plans to maintain discipline and motivation.
 - 3) State the meaning, importance and scope of school monitoring.
- Q.4 (A) Answer any two from following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)**
- 1) Explain the objectives of school monitoring at secondary level.
 - 2) Explain the various factors affecting the classroom environment.
 - 3) Explain the role of teacher in classroom management.
- Q.4 (B) Answer following all questions in very brief. (05)**
- 1) Name any organization associated with school monitoring.
 - 2) What is conflict management?
 - 3) Write a solution to increase student participation in school development.
 - 4) Write two factors hindering classroom management.
 - 5) Write two advantages of school monitoring.
